

คำแถลงนโยบาย

ของ

คณะรัฐมนตรี

พลเอกสุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี

แถลงต่อรัฐสภา

วันพุธ ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๓๕

ประกาศ

ตั้งนายกรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแล้ว คณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการอยู่ต้องพ้นจากตำแหน่ง และประธานสภาปรึกษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ตามมาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยความเห็นชอบของพรรคการเมืองที่ประกอบเป็นเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรแล้ว

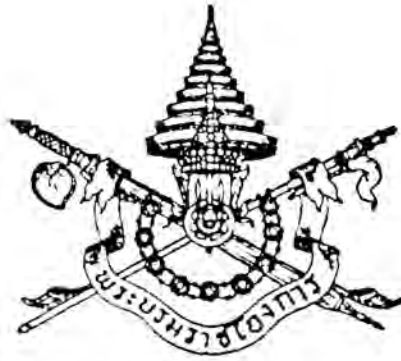
จึงทรงพระราชดำริว่า พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็น
ผู้ที่สมควรไว้วางพระราชหฤทัยให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๙ วรรคหนึ่ง ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ตั้ง พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี บริหาร
ราชการแผ่นดิน ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุนทร คงสมพงษ์

ประธานสภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ

ประกาศ

ตั้งรัฐมนตรี

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง พลเอก สุจินดา คราประยูร เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๕ แล้วนั้น

บัดนี้ พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้เลือกสรรผู้ที่เหมาะสมควรดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดินแล้ว จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งรัฐมนตรีตามความในมาตรา ๑๕๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังต่อไปนี้

นายมีชัย ฤชุพันธุ์

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

นายณรงค์ วงศ์วรรณ

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

นายมนตรี พงษ์พานิช

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

นายสมัคร์ สุนทรเวช

เป็น รองนายกรัฐมนตรี

นายใหม่ ศิริทวกุล

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายชัชวาลย์ ชมภูแดง

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายกร ทัพพะรังสี

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายสุชน ชามพูนท

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายวัฒนา อัครเวม

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
นายทินพันธุ์ นาคะตะ

เป็น รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
พลเอก สุจินดา คราประยูร

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
พลเอก ชัชชม กันหลง

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
นายสุธี สิงห์เสนห์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายชวลิต โอสธานุเคราะห์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
นายบองพล อติเรกสาร

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายสมบัติ ศรีสุรินทร์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
นายพินิจ จันทรสุรินทร์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายสันติ ชัยวิรัตนะ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายยุทธ อังกินันท์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายวโรทัย ภิญญุสาสน์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายบรรหาร ศิลปอาชา

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นายเสนาะ เทียนทอง

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

นายกำชัย เรืองกาญจนเศรษฐ์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

นางพวงเล็ก บุญเชียง

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
พลอากาศเอก อนันต์ กลินทะ

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายวีระ ปิตรชาติ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายสุชาติ ตันเจริญ

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายประภัตร โพธสุธน

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
นายสวัสดิ์ คำประกอบ

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
นายกิตติศักดิ์ ทัศนสงเคราะห์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายชูชีพ หาญสวัสดิ์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายไพโรจน์ เกรือรัตน์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายเงิน บุญสุภา

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
นายบุญพันธ์ แหว้วฒนะ

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายสมศักดิ์ เทพสุทิน

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายจรูญ งามพิเชษฐ์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์

เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
นายเรืองวิทย์ ลิกค์

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
นายอุดมศักดิ์ ทังทอง

เป็น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

นายทวิช กลิ่นประทุม

เป็น รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุจินดา คราประยูร

นายกรัฐมนตรี

หน้าว่าง

คำแถลงนโยบาย

ของ

คณะรัฐมนตรี

พลเอก สุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี

แถลงต่อรัฐสภา

วันพุธ ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๓๕

ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพ

ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งให้กระผมเป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๕ และแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีตามประกาศพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๕ นั้น บัดนี้ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินเรียบร้อยแล้ว จึงขอเรียนให้ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติได้ทราบถึงนโยบายและเจตนารมณ์ ในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล กระผมขอกราบเรียนในเบื้องต้นว่า นโยบายนี้ได้กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการสร้างความผาสุก ความมั่งคั่ง และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ให้แก่ประชาชนและประเทศชาติสืบไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. นโยบายการเมือง

รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาระบบการเมืองให้มีความมั่นคง เพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม โดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกหมู่เหล่าในทุกๆระดับ ทั้งนี้ ภายใต้กฎเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีนโยบายดังต่อไปนี้

๑.๑ เกิดทุนพระมหากษัตริย์ไว้เป็นที่เคารพสักการะอันสูงยิ่ง และรักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑.๒ สนับสนุนการพัฒนาพรรคการเมืองให้มีบทบาท ในฐานะเป็นองค์กรหลักในการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนสร้างจิตสำนึกในหน้าที่ของชนชาวไทยที่มีตามรัฐธรรมนูญ ทั้งจะสนับสนุนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

๑.๓ จัดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปอย่างมีระบบและเหมาะสมกับสภาวะของแต่ละท้องถิ่น ทั้งจะริบเร่งพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล

ระบบการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องต่อกัน เพื่อรองรับการกระจายอำนาจดังกล่าว

๑.๔ สนับสนุนและส่งเสริมให้สื่อมวลชนมีเสรีภาพในการเสนอข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง

๒. นโยบายการบริหารราชการและการปรับปรุงกฎหมาย

รัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแนวความคิดจากการบริหารราชการในลักษณะของการควบคุม มาเป็นการบริหารราชการในเชิงกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีนโยบายดังนี้

๒.๑ ดำเนินการปรับปรุงการบริหารราชการ ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ปรับทัศนคติของข้าราชการให้รับฟังความคิดเห็นของประชาชน อุทิศตนแก่ราชการและมุ่งปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวมให้มากขึ้น

๒.๑.๒ ปรับปรุงระบบการทำงานของราชการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการประชาชน ให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยจัดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น สามารถกระจายอำนาจและความรับผิดชอบลงสู่ระดับล่างได้ และจัดการซ้ำซ้อน ปรับระบบการอนุญาต การอนุมัติ หรือการดำเนินการอื่นของข้าราชการและส่วนราชการให้มีหลักเกณฑ์การพิจารณา กรอบ

กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจ และระยะเวลาในการดำเนินการที่ชัดเจน โดยให้เปิดเผยหลักเกณฑ์และระยะเวลาดังกล่าวให้ประชาชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบล่วงหน้า ตลอดจนปรับปรุงโครงสร้าง และขั้นตอนการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการวางแผนให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๓ ปรับปรุงให้กระทรวง ทบวง กำหนดนโยบาย แผนงานให้ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาของประเทศ รวมตลอดทั้งให้มีระบบการติดตามเร่งรัด และการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๔ เร่งรัดให้ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ขยายการบริการประชาชนไปสู่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นได้มากยิ่งขึ้น รวมตลอดทั้งให้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางสารสนเทศและอื่น ๆ มาใช้ เพื่อให้การปฏิบัติราชการ เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อภารกิจหน้าที่ ของรัฐ และความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวกและทั่วถึง

๒.๑.๕ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการ โดย

การปรับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมกับสถานภาพ และสอดคล้องกับค่าครองชีพ ให้มีระบบสวัสดิการที่เหมาะสม มีสิ่งแวดล้อมในการทำงานที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนยึดหลัก ระบบคุณธรรม ในการพิจารณาให้บำเหน็จความชอบและการ เลื่อนตำแหน่งในระบบราชการ เพื่อให้สามารถสรรหาและ รักษาข้าราชการที่มีคุณภาพไว้ได้

๒.๑.๖ ส่งเสริมให้มีมาตรการที่ได้ผลในการป้องกันการ ทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และดำเนินการ ปราบปรามผู้กระทำผิดอย่างเข้มงวดและได้ผลจริงจัง

๒.๑.๗ ส่งเสริมและจัดระบบงานยุติธรรมให้มีประ- สติภาพเพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกให้รวดเร็ว และจัดตั้งศาลเพิ่มมากขึ้น

๒.๒ ปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยสอดคล้องต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม ให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม และสอดคล้องกับนโยบายในการเปลี่ยนบทบาทของราชการ จาก การควบคุมมาเป็นการกำกับดูแล ส่งเสริมและสนับสนุน โดยจะ สนับสนุนให้สถาบันทางการศึกษา และการวิจัย และนักวิชาการ

ต่างๆ ตลอดจนสาธารณชน ได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อ
เสนอแนะด้วย

๓. นโยบายการกระจายการพัฒนาและสร้างความเป็นธรรม ในสังคม

รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะพัฒนาชนบทเพื่อกระจายรายได้และแก้
ไขปัญหาความยากจนของประชาชนให้เกิดผลอย่างจริงจัง โดย
มีนโยบายดังต่อไปนี้

๓.๑ ด้านการพัฒนาชนบท

๓.๑.๑ การกระจายการให้บริการประชาชนให้เกิดความ
รวดเร็วและกว้างขวางยิ่งขึ้น

๓.๑.๒ กระจายอำนาจการบริหารและงบประมาณ
ไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อให้จังหวัดมีบทบาทในการริเริ่มโครงการ
พัฒนาของจังหวัดให้เหมาะสมกับความจำเป็นและความต้องการ
ของประชาชนในพื้นที่

๓.๑.๓ สนับสนุนให้ท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น โดย
พัฒนาขีดความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของส่วนท้องถิ่น
ปรับปรุงโครงสร้างระบบภาษีท้องถิ่นและกระจายรายได้ของรัฐ
ให้ท้องถิ่นมากขึ้น

๓.๑.๔ พัฒนาสภาพตำบลให้มีขีดความสามารถสูงขึ้น และสามารถเป็นองค์กรที่ช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นรากฐานในการเปลี่ยนเป็นนิติบุคคลได้เมื่อมีความพร้อม

๓.๑.๕ เร่งรัดพัฒนาอาชีพเสริมที่สามารถทำได้ทั้งในและนอกฤดูการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ของชาวชนบทให้สูงขึ้น

๓.๑.๖ สนับสนุนให้บริการด้านเทคโนโลยีและการตลาดที่เหมาะสม เพื่อให้ประชาชนในชนบทสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและจำหน่ายผลผลิตได้โดยสะดวก และได้ราคาที่เป็นธรรม

๓.๑.๗ เร่งรัดการกระจายบริการพื้นฐาน เช่น ถนน ไฟฟ้า แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการสาธารณสุขพื้นฐาน เป็นต้น เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวชนบทให้ได้มาตรฐานทั่วถึง

๓.๑.๘ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการสินเชื่อสำหรับเกษตรกรเพื่อใช้ในกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากการเกษตร

๓.๑.๙ จัดที่ทำกินให้แก่เกษตรกรซึ่งไร้ที่ทำกิน โดยการไ้การปฏิรูปที่ดินหรือวิธีการอื่น และเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิให้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิในที่ดินแต่ยังไม่มีเอกสารสิทธิ

๓.๑.๑๐ ปรับปรุงมาตรการและวิธีการที่เกี่ยวข้องกับ

การจัดที่ดินทำกินให้ราษฎร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม และมีให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน โดยเฉพาะราษฎรที่เข้าไปอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ดังกล่าวอยู่แล้ว

๓.๒ ด้านการพัฒนาชุมชนสำหรับผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง

๓.๒.๑ พัฒนาบริการที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง ตลอดจนบริการสาธารณสุขภาค สาธารณูปการที่เกี่ยวข้องให้ได้มาตรฐานที่เหมาะสมโดยทั่วถึง

๓.๒.๒ ส่งเสริมและร่วมมือกับภาคเอกชนในการฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงานที่ขาดแคลน เพื่อเพิ่มโอกาสทางเลือกในการประกอบอาชีพและเพิ่มพูนรายได้ โดยจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอาชีพผู้มีรายได้น้อยในเขตเมืองให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ตลอดจนจัดให้มีบริการด้านสุขภาพอนามัยและการศึกษาอย่างทั่วถึง

๔. นโยบายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รัฐบาลมีนโยบายอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ พัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยจะดำเนินการดังนี้

๔.๑ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

๔.๑.๑ อนุรักษ์ ค้ำครอง และป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติทั้งที่ดิน ป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติ

อื่น ๆ โดยจะใช้อำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด และให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีบทบาทในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้มากยิ่งขึ้น

๔.๑.๒ ดูแลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีเหตุผล เพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ นันทนาการและการอนุรักษ์ควบคู่กันไปอย่างเหมาะสม

๔.๑.๓ เร่งสร้างจิตสำนึกของประชาชนโดยเฉพาะเยาวชนให้เห็นถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนกระตุ้นให้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว

๔.๑.๔ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรประมงในน่านน้ำไทย เพื่อประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม

๔.๒ การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรน้ำ

๔.๒.๑ รัฐบาลจะจัดทำแผนแม่บทสำหรับการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรน้ำ และการบริหารน้ำอย่างเป็นระบบ ให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภค การอุตสาหกรรม การเกษตร และเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดี โดยคำนึงถึงการพัฒนาระบบนิเวศวิทยา การอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้ ดินน้ำ ล้ำธารควบคู่กันไป พร้อมทั้งสนับสนุนให้องค์กรประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนา บริหาร และบำรุงรักษา

๔.๒.๒ ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค

๔.๒.๓ สนับสนุนส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการจัดหาน้ำเพื่อการอุตสาหกรรมมากขึ้น

๔.๒.๔ จัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้น้ำ ที่มีใช้เพื่อการเกษตรในอัตราที่เหมาะสมคู่กับการลงทุนและเพื่อให้เกิดการประหยัดในการใช้น้ำ

๔.๓ การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรป่าไม้

๔.๓.๑ ให้ความสำคัญในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าต้นน้ำลำธาร โดยจะกวาดขันให้เจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลอย่างเข้มงวดและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น ภาพถ่ายทางดาวเทียมในการควบคุมดูแล ทั้งจะเร่งรัดประกาศพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในพื้นที่ป่าที่ยังสมบูรณ์เพิ่มขึ้นโดยเร็ว

๔.๓.๒ ดำเนินการสำรวจ เพื่อจำแนกพื้นที่ป่าออกเป็นป่าอนุรักษ์และป่าเศรษฐกิจให้เสร็จสมบูรณ์โดยเร่งด่วน และนำผลจากการสำรวจมาใช้ประโยชน์ ให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

๔.๓.๓ สนับสนุนการปลูกป่าของเกษตรกรเพื่อเพิ่มจำนวนพื้นที่ป่าให้มากขึ้น

๔.๓.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและการรักษาความชุ่มชื้น

๔.๓.๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ชายเลน ทั้งจะหามาตรการป้องกันและปราบปรามผู้บุกรุกป่าชายเลน

๔.๔ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวกับพลังงาน

๔.๔.๑ เร่งรัดการสำรวจ ผลิต และจัดหาแหล่งพลังงานทั้งในและต่างประเทศที่เหมาะสมให้เพียงพอ ควบคู่ไปกับมาตรการรณรงค์ให้ประหยัดพลังงาน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๔.๔.๒ ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งพลังงาน เพื่อประโยชน์ร่วมกันของภูมิภาค

๔.๕ การแก้ไขปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม

๔.๕.๑ เร่งรัดแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะปัญหามลพิษในด้านน้ำ อากาศ เสียง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและกากของเสียจากชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม และสถานประกอบธุรกิจต่าง ๆ ตลอดจนขยะติดเชื้อของโรงพยาบาล โดยมีหลักการให้ธุรกิจหรือเอกชนที่มีส่วนทำลายสิ่งแวดล้อมต้องรับผิดชอบทางการเงินในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นธรรม

๔.๕.๒ ป้องกันอันตรายจากสารพิษและวัตถุอันตราย โดยปรับปรุงระบบควบคุมตั้งแต่การขนส่ง การเก็บรักษา และการกำจัด รวมทั้งควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๔.๕.๓ เร่งสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนตระหนักถึงภัยอันตรายอันเกิดจากปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนบทบาทของชุมชนและองค์กรพัฒนาเอกชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกับภาครัฐ

๕. นโยบายด้านพัฒนาการเกษตร

โดยที่รัฐตระหนักดีว่าภาคการเกษตรเป็นภาคที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจส่วนรวม และประเทศไทยอยู่ในฐานะที่จะแข่งขันกับต่างประเทศได้ แต่เกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ยังมีฐานะยากจน เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตที่สูง มีเทคโนโลยีต่ำ ผลผลิตและรายได้จากการขายผลผลิตไม่แน่นอน รัฐจึงมีนโยบายให้ภาคการเกษตรเป็นยุทธศาสตร์หลักในการพัฒนาประเทศ โดยจะให้ความเอาใจใส่และมีมาตรการในการฟื้นฟูภาคการเกษตรอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพดังนี้

๕.๑ นโยบายด้านการผลิต

๕.๑.๑ สนับสนุนเกษตรกรให้ปรับโครงสร้างการผลิต

รวมทั้งการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ และการประมง ให้เหมาะสมกับสภาพแต่ละพื้นที่และความต้องการของตลาด

๕.๑.๒ ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงบำรุงดินเป็นนโยบายสำคัญในการพัฒนาการเกษตร โดยจะเน้นบทบาทของรัฐในการลงทุนเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ และปุ๋ยชีวภาพ

๕.๑.๓ จะลงทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาวิธีการกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ และส่งเสริม ตลอดจนถ่ายทอดเทคโนโลยีดังกล่าว ให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรไม่ต้องพึ่งพาสารเคมีแต่เพียงทางเดียว

๕.๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรใช้พันธุ์พืชที่ให้ผลผลิตสูง และมีความต้านทานโรคและศัตรูพืช จัดหาปัจจัยการผลิตรวมทั้งพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และปุ๋ยให้เกษตรกรตามความจำเป็นเหมาะสมและทันต่อฤดูกาล ตลอดจนจัดให้มีข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการผลิตและการตลาด

๕.๑.๕ เน้นขยายสินเชื่อการเกษตรระยะยาว เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรสามารถฟื้นฟูระบบการเกษตรได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสนับสนุนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการขยายสินเชื่อให้แก่เกษตรกรรายย่อยและยากจนภายใต้เงื่อนไขผ่อนปรน

๕.๑.๖ จัดสรรเงินเข้ากองทุนที่ดินเพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรผู้ไร้ที่ทำกิน ให้มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองได้อย่างทั่วถึง และมีเป้าหมายที่จะดำเนินการเปลี่ยนสถานภาพกองทุนที่ดินดังกล่าวให้เป็นธนาคารที่ดินต่อไป

๕.๒ นโยบายด้านการตลาด

๕.๒.๑ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรภายในประเทศ ให้เกษตรกรมีโอกาสเลือกในการขายผลผลิตทางการเกษตรโดยไม่ผ่านคนกลาง โดยการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรในระดับท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง

๕.๒.๒ ดูแลเกษตรกรซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ให้ได้รับผลตอบแทนจากการขายผลผลิตทางการเกษตรในราคาที่เป็นธรรม โดยการแทรกแซงราคาหรือใช้มาตรการอื่นใดที่เหมาะสมกับสภาวะของผลผลิตและสภาวะทางราคา

๕.๒.๓ สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒.๔ ขยายกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเพิ่มขึ้นให้เหมาะสมและกำกับดูแลการใช้เงินกองทุนให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อเกษตรกร

๕.๓ นโยบายส่งเสริมการเพิ่มพูนรายได้

๕.๓.๑ กระจายอุตสาหกรรมเกษตรให้กว้างขวาง เพื่อรองรับวัตถุดิบทางการเกษตร ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีทางเลือกในการผลิตผลผลิตทางการเกษตรกว้างขวางขึ้น และมีหลักประกันในเรื่องราคาและแหล่งรับซื้อตามสมควร โดยสนับสนุนให้มีโรงงานแปรรูปผลผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น

๕.๓.๒ สนับสนุนให้เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ตลอดจนให้เกษตรกรมีงานทำตลอดปี และสามารถเพิ่มรายได้จากการใช้ที่ดิน

๕.๓.๓ สนับสนุนให้เกษตรกรทำเกษตรกรรมในลักษณะไร่นาสวนผสม เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

๖. นโยบายเศรษฐกิจ

รัฐบาลยึดมั่นในระบบเศรษฐกิจเสรีและเน้นการรักษาเสถียรภาพและวินัยทางการเงิน การคลัง เป็นเป้าหมายหลักควบคู่ไปกับการกระจายรายได้ในประเทศ สร้างความเป็นธรรมในสังคม ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้จะให้ความสำคัญแก่การเร่งพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ เพื่อให้เศรษฐกิจไทยสามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และมุ่งที่จะสร้างประเทศไทย

ให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในด้านเศรษฐกิจ โดยมีนโยบายดังต่อไปนี้

๖.๑ ดำเนินนโยบายการเงินอย่างระมัดระวังเพื่อป้องกันภาวะเงินเฟ้อ และการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด เพื่อมิให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาประเทศและฐานะการครองชีพของประชาชน

๖.๒ ปรับปรุงสมรรถภาพความพร้อมขององค์กรภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ ให้พร้อมที่จะปรับตัว ให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศภายใต้สภาพแวดล้อมของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๖.๓ ปรับระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มีภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถที่จะขยายตัวเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจสากลอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน เพื่อให้สามารถพัฒนาและแข่งขันกับประเทศที่เจริญทางอุตสาหกรรมได้อย่างแท้จริง ภายใต้กรอบวินัยทางการเงิน การคลัง

๖.๔ เร่งพัฒนาขีดความสามารถในการระดมเงินออมภายในประเทศให้สอดคล้องกับความต้องการเงินทุนในการพัฒนาภายใต้กรอบการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเงินของสากลโลก โดยเฉพาะการพัฒนาให้ประเทศเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจทั้งการเงินและการค้า โดยจะพัฒนาทั้งทางด้านตลาดทุนและตลาดการเงินให้ได้มาตรฐาน และสามารถสนองตอบ

ความต้องการทางด้านการระดมทุนของภาครัฐบาลและเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ จะต้องคุ้มครองผู้ฝากและผู้ลงทุนอย่างจริงจังด้วย

๖.๕ พัฒนาและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและวิธีการจัดเก็บของระบบภาษีอากรทั้งของรัฐบาลและท้องถิ่น ให้มีความชัดเจนเป็นกลาง และมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น

๖.๖ ในด้านการดำเนินการของภาครัฐวิสาหกิจ จะขจัดอุปสรรคและข้อจำกัดในการขยายบริการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อให้มีปริมาณและคุณภาพที่จะสามารถรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างมั่นคง

๖.๗ สนับสนุนให้นักธุรกิจไทยขยายการลงทุนและการค้าออกไปสู่ต่างประเทศให้มากขึ้น

๖.๘ ดำเนินนโยบายและมาตรการทางการเงิน การคลัง เพื่อจูงใจให้มีการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แก้ไขปัญหามลพิษ ประหยัดการใช้พลังงาน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และขยายการลงทุนของนักธุรกิจไทยไปต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยการพัฒนาระบบการสนับสนุนทางการเงินในรูปแบบสินเชื่อเพื่อการส่งออก และการคุ้มครองการลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ เป็นต้น

๖.๙ ปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและภาษีศุลกากร (GATT) และการค้าเสรีของอาเซียน (AFTA) ขณะเดียวกันต้องดูแลอุตสาหกรรมภายในประเทศมิให้ถูกระทบกระเทือนจากนโยบายดังกล่าวด้วย

๖.๑๐ ด้านอุตสาหกรรม รัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

๖.๑๐.๑ เร่งกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค โดยรัฐจะจัดให้มีสาธารณูปโภค สำหรับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม พร้อมทั้งจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก และให้สิทธิประโยชน์ในด้านส่งเสริมการลงทุน เพื่อดึงดูดให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนประกอบกิจการอุตสาหกรรมในต่างจังหวัด โดยเฉพาะจะเน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้ผลผลิตทางเกษตรและวัตถุดิบต่างๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่

๖.๑๐.๒ ส่งเสริมอุตสาหกรรมไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ ทั้งในด้านคุณภาพและต้นทุนการผลิต

๖.๑๑ ด้านพาณิชย์และบริการ รัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

๖.๑๑.๑ ลดขั้นตอน กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ให้เอกชนสามารถประกอบธุรกิจได้โดยสะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๖.๑๑.๒ เพิ่มบทบาทของสถาบันประกันภัยในการ

ระดมทุนมาใช้ในการพัฒนาประเทศให้กว้างขวาง

๖.๑๑.๓ เร่งรัดการส่งออกสินค้าออกให้ขยายตัวมากยิ่งขึ้น โดยจะเพิ่มขีดความสามารถ และประสิทธิภาพในการแข่งขันของผู้ผลิต ผู้ส่งออกในทุกวิถีทาง เช่น การลดต้นทุนการผลิต การปกป้องรักษาผลประโยชน์ทางการค้า และจะดูแลรักษาผลประโยชน์ของประเทศในการเจรจาการค้าหลายฝ่าย รวมทั้งการบุกเบิกขยายตลาดทั้งตลาดประจำและตลาดใหม่ อาทิ ตะวันออกกลาง ยุโรปตะวันออก และกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน

๖.๑๒ ด้านการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร รัฐบาลจะดำเนินการดังนี้

๖.๑๒.๑ เร่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางด้าน การขนส่งและสื่อสาร ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งเติบโตอย่างรวดเร็ว และให้ประเทศไทยสามารถเป็นศูนย์กลางทางการเงินและการค้าในภูมิภาค โดยจะเร่งรัดโครงการที่ค้างค้างอยู่ให้สำเร็จลุล่วงโดยเร็ว และดำเนินการโครงการใหม่ ๆ เพื่อให้การขนส่งและสื่อสารเป็นผู้นำและกระตุ้นการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะเร่งรัดแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ ปัญหาความล่าช้าในการก่อสร้างทางสายหลัก รวมทั้งขยายโครงข่ายถนนให้ครอบคลุมพื้นที่ชนบทด้วย

๖.๑๒.๒ เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด และปัญหาอื่นที่เกี่ยวข้องในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล รวมทั้งเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค โดยเร่งรัดแก้ไขการจราจร การขนส่งมวลชน การสร้างขยายถนนและผิวจราจร และควบคุมความประพฤติของผู้ใช้ถนนให้มีวินัยมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จะจัดให้มีแผนงานและโครงการที่สมบูรณ์พร้อมทั้งให้การสนับสนุนงบประมาณแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑๒.๓ เร่งรัดพัฒนาท่าอากาศยานพาณิชย์ให้สามารถรองรับการขยายตัวของการขนส่งทางอากาศ และการท่องเที่ยวเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศของภูมิภาค

๖.๑๓ ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว พร้อมทั้งอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รวมตลอดทั้งวัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อเป็นสิ่งจูงใจแก่นักท่องเที่ยว

๗. นโยบายการป้องกันประเทศ

รัฐบาลมีนโยบายด้านการป้องกันประเทศดังต่อไปนี้

๗.๑ ปรับปรุงและพัฒนากำลังกองทัพให้มีขนาดที่เหมาะสม

สมและมีประสิทธิภาพพร้อมรบ ทันสมัย และปรับปรุงระบบกำลังสำรอง ระบบการระดมสรรพกำลังเพื่อป้องกันประเทศ และรักษาผลประโยชน์ของชาติ ตลอดจนฉนนี้กกำลังทหารกำลังกึ่งทหาร และกำลังประชาชน เพื่อรักษาความมั่นคงและคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ

๗.๒ มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการพึ่งตนเองในด้านการป้องกันประเทศ โดยสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการทหาร รวมทั้งการผลิตยุทโธปกรณ์ภายในประเทศ โดยร่วมมือกับส่วนราชการต่างๆ ภาคเอกชน และมิตรประเทศ

๗.๓ สนับสนุนและส่งเสริมบทบาทของกองทัพในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเพื่อความมั่นคง การช่วยเหลือประชาชน และการบรรเทาสาธารณภัย อีกทั้งจะบำรุงเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ทหารและครอบครัว ในด้านสวัสดิการและการดำรงชีพ รวมทั้งสงเคราะห์ทหารผ่านศึกและครอบครัว ให้ดำรงอยู่ได้ด้วย ความเหมาะสมและสมเกียรติ

๘. นโยบายสังคม

รัฐบาลมีนโยบายดังต่อไปนี้

๘.๑ เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและ

ทรัพย์สินของประชาชน โดยเร่งรัดป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมและกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ โดยเฉพาะการปราบปราม ผู้ตัดไม้ทำลายป่า และผู้ประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งป้องกันและปราบปราม การผลิตและการค้ายาเสพติดให้โทษอย่างเฉียบขาด

๘.๒ สนับสนุนการพัฒนาสังคมและจิตใจในระดับหมู่บ้าน เน้นคุณธรรมเป็นเครื่องนำทางชีวิต ให้มีการปฏิบัติศาสนธรรม ต่าง ๆ และส่งเสริมให้ใช้ศาสนธรรมของชุมชน เป็นแนวทางการพัฒนาสังคมและจิตใจให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

๘.๓ ดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามสมควร

๘.๔ ดูแล ฟื้นฟู และพัฒนา ผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มบุคคล ที่มีปัญหาพิเศษ เช่น ผู้พิการ และทุพพลภาพ ให้ได้รับการศึกษาและพัฒนาฝีมือหรืออาชีพ ให้สามารถพึ่งตนเองได้อย่างภาคภูมิใจ

๘.๕ พัฒนาและคุ้มครองสตรีมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบ หรือ ถูกกดขี่ข่มเหง

๘.๖ พัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนโดยจะจัดให้มีแหล่งนันทนาการ สนามกีฬา การฝึกอบรมตลอดจนดำเนินการที่จะปลูกฝังทัศนคติที่ดี

๘.๗ ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์ ทำนุบำรุงมรดกทาง
ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

๘.๘ เสริมสร้างระบบการคุ้มครองผู้บริโภค ให้มีหลักประกัน
ที่สามารถสร้างความเป็นธรรมให้แก่ ทั้งผู้ผลิตและประชาชน
ผู้บริโภคอย่างแท้จริง

๘.๙ จัดให้มีระบบป้องกันภัย โดยช่วยเหลือผู้ประสบสา-
ธารณภัยที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ และสนับสนุนองค์กรทั้งภาครัฐ
และเอกชนให้มีบทบาทและหน้าที่ในการป้องกันสาธารณภัยร่วมกัน

๘.๑๐ ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชนอย่าง
ทั่วถึง และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพิจารณาพิพากษา
อรรถคดีของศาล รวมทั้งพัฒนาขยายงานคุ้มครองผู้บริโภคให้
กว้างขวางขึ้น และปรับปรุงการพิจารณาอรรถคดีทั้งปวงให้เป็น
ไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๘.๑๑ ด้านการกีฬา มีนโยบายดังนี้

๘.๑๑.๑ ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการกีฬาเพื่อ
เป็นพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนพัฒนาสุขภาพ
ของประชาชนให้มีพลานามัยสมบูรณ์ โดยจะเร่งดำเนินการ
ปรับปรุงกีฬาอย่างเป็นระบบ และสร้างสนามกีฬาให้พอเพียงกับ
ความต้องการของประชาชน ขณะเดียวกันจะเน้นการพัฒนา
มาตรฐานการกีฬา เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้

ทัดเทียมนานาชาติประเทศ

๘.๑๑.๒ สนับสนุนภาคเอกชนให้เข้ามามีบทบาท ร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬามากยิ่งขึ้น โดยจัดหา มาตรการให้เกิดแรงจูงใจในการที่ภาคเอกชนจะเข้ามาช่วยเหลือ และสนับสนุนกิจการกีฬาทุกประเภท

๘.๑๑.๓ เสริมสร้างสวัสดิการ ขวัญและกำลังใจนัก กีฬา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักกีฬาสามารถฝึกซ้อมและเล่นกีฬา ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ

๘.๑๑.๔ ส่งเสริมสถานศึกษาให้เน้นกิจกรรมการ พัฒนาด้านสุขภาพและการออกกำลังกายแก่เด็กและเยาวชนให้มี พละนาามัยสมบูรณ์ เพื่อให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน กีฬาในระดับชาติและนานาชาติได้ดียิ่งขึ้น

๘. นโยบายด้านการศึกษา

รัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน การพัฒนาประเทศ โดยจะปรับปรุงระบบการศึกษา หลักสูตร การเรียนการสอน และคุณภาพของสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้ศึกษาให้ประจักษ์ในคุณค่าของความเป็นมนุษย์และ เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยจะดำเนินการดังนี้

๘.๑ เร่งเสริมสร้างและขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้งใน

และนอกระบบการศึกษา เพื่อยกระดับการศึกษาภาคบังคับให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และขยายการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในชนบท ให้กว้างขวางและทั่วถึงยิ่งขึ้น

๙.๒ กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีคุณภาพ โดยปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนรวมในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาให้กว้างขวางตลอดจนระดมทรัพยากรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งภายในและนอกประเทศมาแก้ไขปัญหาก็ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๙.๓ เร่งรัดพัฒนาการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาการและวิชาชีพที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ เพื่อแก้ไขปัญหาคารขาดแคลนแรงงาน

๙.๔ สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความก้าวหน้าทางวิชาการในด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศในอนาคต ตลอดจนเพื่อสนับสนุนการนำเทคโนโลยีจากต่างประเทศมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในประเทศ

๙.๕ ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีเนื้อหาสาระทางวิชาการ ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ที่เหมาะสม

กับสภาพท้องถิ่นควบคู่ไปกับการเพิ่มพูนความรู้โดยใช้ระบบ
สื่อสารมวลชน

๙.๖ เสริมสร้างสวัสดิการ ขวัญ และกำลังใจแก่ครู
อาจารย์ ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ให้มีความมั่นคงในอาชีพ
โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทห่างไกล

๙.๗ ส่งเสริมการกระจายโอกาสทางการศึกษาในระดับ
อุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค
และชนบท

๑๐. นโยบายสาธารณสุข

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสุขภาพอนามัย และ
คุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมุ่งขยายบริการด้านสาธารณสุข
ให้ทั่วถึง เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้
อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีนโยบายดังต่อไปนี้

๑๐.๑ เน้นการพัฒนาบริการการแพทย์ และสาธารณสุข
สุขภาพอย่างทั่วถึง โดยปรับปรุงประสิทธิภาพของบริการทุกระดับ
ให้มีความพร้อมทั้งในยามปกติและฉุกเฉิน เร่งพัฒนาบริการ
ในระดับตำบล สนับสนุนและดำเนินการ ให้มีระบบบริการ
สาธารณสุขแห่งชาติ เป็นเครือข่ายทั่วประเทศ ที่ประกอบด้วย
บริการสาธารณสุขภาครัฐทุกสังกัด กระทรวง ทบวง กรม รวม

ทั้งภาคเอกชน เพื่อให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงบริการที่ดี มีคุณภาพเหมาะสมโดยเท่าเทียมกัน มีระบบการส่งต่อผู้ป่วยที่มี ประสิทธิภาพรองรับอย่างเหมาะสม

๑๐.๒ ให้การควบคุมและป้องกันโรคเอดส์เป็นนโยบาย สำคัญเร่งด่วน ควบคุมไปกับการให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วย และ ดำเนินการให้ผู้ป่วยและผู้ติดเชื้อสามารถอยู่ในสังคมอย่างปกติสุข สนับสนุนและส่งเสริมให้องค์กรภาครัฐและเอกชน ตลอดจน องค์กรสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุม และป้องกันโรคเอดส์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกัน ก็จ้ะระมัดระวังมิให้การเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้เป็นอุปสรรค ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ

๑๐.๓ เร่งสร้างหลักประกันทางสังคมในการประกันสุขภาพของผู้มีรายได้น้อย บุคคลที่ควรช่วยเหลือเกื้อกูล รวมทั้งผู้สูงอายุให้เหมาะสม

๑๐.๔ พัฒนาระบบสนับสนุนการส่งออกสินค้าประเภท อาหารและยาให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๑๐.๕ เร่งรัดการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านอาหาร ยา บริการ ทางการแพทย์ และสาธารณสุข ให้ได้สินค้าและบริการที่ดี มีคุณภาพ ราคายุติธรรม

ต้นฉบับไม่มีหน้า

ต้นฉบับไม่มีหน้า

สหประชาชาติ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และจะ
 เพิ่มพูนการร่วมมือกับนานาประเทศและกับองค์การสหประ-
 ชาชาติเพื่อส่งเสริมและรักษาสันติภาพ เสถียรภาพ ความ
 เจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่ง
 แวดล้อม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งนี้ รัฐบาล
 ได้กำหนดแนวทางในการดำเนินนโยบายต่างประเทศดังต่อไปนี้

๑๒.๑ ส่งเสริมมิตรภาพ ความสมานฉันท์ และความร่วม
 มือกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดย
 เฉพาะด้วยการเสริมสร้างความเชื่อมโยงผูกพันทางเศรษฐกิจการค้า
 สังคม รวมทั้งการขยายเครือข่ายการติดต่อและการคมนาคมใน
 ภูมิภาค ทั้งนี้ เพื่อสันติภาพ เสถียรภาพที่มั่นคง และความ
 รุ่งเรืองร่วมกันของภูมิภาคโดยส่วนรวม

๑๒.๒ กระชับความสัมพันธ์และความร่วมมืออย่างใกล้ชิด
 กับกลุ่มประเทศอาเซียน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม
 และวัฒนธรรม โดยเฉพาะการรวมตัวทางเศรษฐกิจ

๑๒.๓ พัฒนาและปรับปรุงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้า
 การลงทุน และการท่องเที่ยวกับบรรดาประเทศคู่ค้าสำคัญ รวมทั้ง
 ส่งเสริมสร้าง ขยายความสัมพันธ์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
 และการค้ากับประเทศในภูมิภาคต่างๆ ทั้งนี้โดยจะประสานการ
 ดำเนินการร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

๑๒.๔ ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการ วัฒนธรรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กับประเทศต่างๆ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพิ่มบทบาทของไทยในการช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งกำลังอยู่ในระยะบูรณะฟื้นฟูประเทศ โดยการให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วิชาการและสังคม อันจะเป็นการกระชับความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับประชาชนของประเทศเพื่อนบ้าน

๑๒.๕ เพิ่มพูนบทบาทของประเทศไทยในประชาคมระหว่างประเทศ ในกรอบของสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในด้านการดูแลรักษาสันติภาพ การปรับปรุงระบบการค้าให้เสรีและเป็นธรรม อีกทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา

๑๒.๖ ให้ความสำคัญในการคุ้มครอง ดูแล รักษาสิทธิและผลประโยชน์ที่เพิ่มพูนขึ้นของคนไทยในต่างประเทศ ให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม

๑๒.๗ ส่งเสริมภาพลักษณ์อันดีงามของประเทศไทยด้วยการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องให้นานาประเทศเกิดความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเทศไทย และวัฒนธรรมไทย รวมทั้งการใช้วัฒนธรรมสัมพันธ์กับต่างประเทศเป็นสื่อช่วยส่งเสริม

ความเป็นมิตรทั้งในระดับรัฐและประชาชน

๑๓. นโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รัฐบาลมีนโยบายที่จะเร่งรัดการพัฒนาขีดความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในประเทศ โดยให้เอกชนมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ โดยจะดำเนินการดังนี้

๑๓.๑ เร่งรัดพัฒนาบุคลากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ

๑๓.๒ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในประเทศให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสม ตลอดจนส่งเสริมให้มีการทำวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง

๑๓.๓ สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีผลเสียต่อสภาวะสิ่งแวดล้อม ตลอดจนส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีดังกล่าวในประเทศ

๑๓.๔ ส่งเสริมให้มีการขยายความร่วมมือกับต่างประเทศ ในการถ่ายทอดความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งในฐานะผู้รับจากประเทศที่มีความเจริญสูงกว่า และในฐานะผู้ให้กับประเทศที่มีระดับการพัฒนาดำกว่า

๑๔. นโยบายเร่งด่วน

เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบความเดือดร้อนจากภัยแล้ง และบรรเทาภัยดังกล่าวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รัฐบาลดำเนินการดังต่อไปนี้

๑๔.๑ เร่งรัดการช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรที่ประสบปัญหาภัยแล้ง โดยจัดหาน้ำไปแจกจ่ายแก่ราษฎรที่ขาดแคลนและจัดส่งเครื่องสูบน้ำไปช่วยเหลือ

๑๔.๒ สนับสนุนให้เกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหากจากภัยแล้งด้วยตนเอง โดยให้ความสนับสนุนในรูปของสินเชื่อการเกษตรที่มีดอกเบี้ยผ่อนปรน

๑๔.๓ เร่งรัดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของทุกหน่วยดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลโดยเร่งด่วน เพื่อแก้ปัญหาความแห้งแล้งที่มีอยู่เฉพาะหน้าและในอนาคต

๑๔.๔ ดำเนินการปฏิบัติการฝนหลวงในบริเวณที่สามารถดำเนินการได้ โดยเฉพาะบริเวณเหนือเขื่อน และอ่างเก็บกักน้ำ ตลอดจนพื้นที่การเกษตรต่างๆ ที่มีสภาพเหมาะสม

๑๔.๕ เร่งรัดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของทุกหน่วยจัดทำโครงการขุดลอกคู คลอง หนอง บึง เพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำต่อไป

๑๔.๖ บรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่ได้รับจากภัย

แล้งครั้งนี้ โดยผ่อนผันการชำระหนี้และให้มีโอกาสได้รับสินเชื่อ จากสถาบันการเงินของรัฐในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรน เพื่อฟื้นฟู อาชีพของตน

๑๔.๗ เร่งรัดให้มีการจ้างงานในชนบท โดยเฉพาะในพื้นที่ ที่ประสบภัย เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นตามสมควร

ท่านประธานรัฐสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพ ในการบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายที่ได้แถลงมาข้างต้นนี้ กระผมขอให้คำมั่นว่า รัฐบาลจะมุ่งปฏิบัติตามนโยบายที่แถลง มานี้อย่างเคร่งครัด และด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อนำประ- โยชน์สูงสุดมาสู่ประชาชน และความเจริญก้าวหน้ามาสู่ประเทศชาติ โดยจะดำเนินการในลักษณะที่มีความชัดเจน และเป็นธรรม กระผมเชื่อมั่นว่า ด้วยความร่วมมือสนับสนุนจากท่านสมาชิก รัฐสภาผู้มีเกียรติ รัฐบาลจะสามารถทำให้นโยบายดังกล่าว สัมฤทธิ์ผล บังเกิดประโยชน์และความผาสุกต่อประชาชนส่วน ใหญ่ของประเทศได้สืบไป ขอขอบคุณ.
